

використання відповідних інформаційних комп'ютерних технологій а освіті, що надає дозвіл зробити освітній процес більш індивідуалізованим, надає змогу використання глобальними ресурсами для навчання, спілкуватись та обмінюватись досвідом із інших країн тощо.

Отже, розвиток та використання інформаційних технологій в останні роки набуває великого значення. Це пов'язано із інтенсифікацією професійної діяльності та освіти, необхідністю якісного вирішення професійних задач, появою і розвитком нових промислових та освітніх технологій. Упровадження новітніх інформаційних технологій значно розширює можливість перспективного розвитку системи «людина-техніка-виробниче середовище».

Література. 1. *Гуржій А.М., Поворознюк Н.І., Самсонов В.В.* Інформатика та інформаційні технології: Підруч для уч. проф.- тех. навч. закл. – Х.: ТОВ «Компанія СМІТ», 2007. – 352 с. 2. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: підручник для студ. вищ. навч. закл.: затв. МОНУ/ В.А. Баженов, П.С. Венгерський, В.С. Гарвона [та ін.]. – 3-тє вид. – К.: Каравела, 2011. – 592 с. 3. *Ложкин Г. В.* Практическая психология в системах «человек-техника» / Г. В. Ложкин, Н. И. Порякель: учеб. пособие. – К.: МАУП, 2003. 296с.

УДК 378:37.03

*Ігнатюк О. А.
м.Харків, Україна*

МОДЕЛЮВАННЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ КОНКУРЕНТО-СПРОМОЖНИХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ОСВІТНІХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Постановка проблеми. Модернізація вітчизняної системи вищої освіти будь якого напрямку (технічної, педагогічної, медичної тощо) викликає необхідність створення умов для вдосконалення професійної підготовки конкурентоспроможних, мобільних фахівців. Нинішні умови характеризуються все зростаючими вимогами до таких молодих фахівців, які щорічно поповнюють ринок праці. Таким фахівцям потрібен синтез багатьох знань, здатність адаптації й уміння працювати в умовах життя, яке постійно змінюється й ускладнюється. Отже, підвищується рівень відповідальності особистості викладача при визначенні змісту, форм і методів підготовки. Тож, особливого статусу набуває притаманність майбутньому викладачу ЗВО професійної компетенції, мобільності і відповідальності.

Додержуємося думки, що професійна компетентність педагога виражає єдність його теоретичної й практичної готовності в цілісній структурі особистості й характеризує його професіоналізм [1,3].

Теоретичні положення формування готовності до педагогічної діяльності у майбутніх викладачів вищої школи висвітлено у працях

А. Алексюка, В. Гриньової, О. Гури, І. Зязюна, М. Євтуха, В. Лозової, О. Романовського, І. Прокопенка, С. Сисоевої та іншими [1-3 та ін.].

Не дивлячись на значний інтерес науковців до цієї проблеми у процесі підготовки майбутніх фахівців, це питання потребує подальшого вивчення у контексті підготовки викладачів вищої школи, формування в них педагогічної техніки, готовності до моделювання викладання дисциплін у фахівців різних профілів (В. Биков, Р. Гуревич, М. Лазарєв, О. Мещанінов, О. Романовський, В. Шило та інші дослідники).

Основна мета виступу полягає в розкритті сутності моделювання викладання дисципліни як інноваційної технології у підготовці конкурентоспроможних фахівців на прикладі магістрантів за спеціальністю 011 «Педагогічні, освітні науки».

Виклад основного матеріалу. Сьогодні будь-яка діяльність може бути або технологією, або мистецтвом. З мистецтва, що ґрунтується на інтуїції, усе починається, а технологією, що ґрунтується на закономірностях науки, завершується. Однією з форм діяльності людини є моделювання, тобто побудова, використання та удосконалення моделей.

Відзначимо, що саме поняття моделі є багатоплановим. У широкому розумінні вона являє собою образ, у тому числі умовний або уявний, зображення, схему, графік, план тощо, або прообраз чи взірєць якого-небудь об'єкта, що використовується при певних умовах як його "представник". У професійній підготовці майбутніх фахівців будь якого профілю, а тим паче майбутніх викладачів будь-якої спеціальності і процесі формування основ педагогічної техніки варто сформувати певну систему знань, де значне місце мають посідати знання про системне моделювання у педагогічному процесі. Зауважимо, що слід не лише показати, але й надати можливість студентам і викладачам індивідуально моделювати, досліджувати модель навчального процесу.

Отже, моделювання являє собою інноваційну педагогічну технологію. Інноваційність навчально-виховного процесу інформаційного суспільства полягає у передачі досвіду набутого знання шляхом моделювання, через досвід діючого покоління науково-педагогічного складу університету новій генерації молоді [2,3].

Виконання професійної діяльності викладача вищу потребує від майбутнього викладача сформованості когнітивних (логічного, критичного, системного мислення; оригінальності мислення; здатності до прогнозування, моделювання, знаходження закономірностей, ерудиції) та якостей особистості (саморефлексії, виховання самостійності та ін.).

Зазначимо, що огляд цілей (навчальних, розвивальних та виховних) контекстного системного формування основ педагогічної техніки у майбутніх

викладачів ЗВО невід'ємний від інших елементів, а саме змісту, методів, засобів і форм навчання.

Тож, дидактичні цілі варто розглядати як навчальні цілі, розвивальні цілі, виховні цілі, а саме: *навчальні цілі*: формування ЗУН з використання, володіння, удосконалення, базових програмних продуктів та створення нових програмних продуктів на основі філософських, педагогічних, психологічних законів, теорій, категорій (сілабус, технологічна карта, випереджаючий зміст, форми, методи, технології); *розвивальні цілі*: сприяти розвитку логічного, критичного, системного мислення, продуктивності, гнучкості, оригінальності мислення, здатності до прогнозування, проектування, моделювання, знаходження закономірностей; *виховні цілі*: прагнути до виховання гуманізму, колективізму, взаємодопомоги, почуття такту, доброчесності, відповідальності, саморефлексії тощо.

Отже, зміст контекстного системного формування основ педагогічної техніки у процесі викладання дисциплін у майбутніх викладачів ЗВО містить профіналізований зміст навчання дисциплін, фундаменталізований зміст навчання базових програмних продуктів, фундаменталізований зміст навчання перспективних продуктів (випереджаючий характер навчання, форми, методи, інноваційні технології), який забезпечує готовність майбутніх викладачів до якісної та ефективної та продуктивної професійної діяльності.

Залежно від форми взаємодії викладача з магістрантами (фронтальна, індивідуальна, парна, колективна) розв'язання означених проблемних завдань передбачає застосування загальновідомих логічних та евристичних методів розв'язання творчих задач (евристичних питань, евристичних прийомів, «мозкової атаки», методу 635, методу нових варіантів, методу Делфі, методу щоденників, методу синектики тощо.)

Висновки з дослідження і перспективи подальших розробок.

По-перше, дидактичні цілі сприяють формуванню у майбутніх викладачів розуміння: 1) значення особистості педагога; 2) важливості спрямованості педагога на добро; 3) істини та значущості моральності педагога; 4) педагогіки як мистецтва, сутності та змісту педагогічної дії.

По-друге, виокремлені цілі можна реалізувати завдяки реалізації певних педагогічних принципів. Під час моделювання викладання дотримуємося таких принципів: 1) індивідуальної значущості знань, умінь і навичок, яких набуває майбутній викладач; 2) наявності цілісної інформації про сутність і структуру, функції педагогічної діяльності; 3) послідовного переходу від навчальної через квазіпрофесійну (моделювання професійної) до професійної педагогічної діяльності; 4) проблемного і діалогічного спілкування в системі «студент-викладач» і «студент-студент»; 5) індивідуалізації та диференціації змісту навчання, технологій організації навчання; 6) ігрової моделювання й рольової перспективи; єдності навчання й виховання, розвитку й

самовдосконалення; 7) відкритості навчання (гармонійне поєднання різних технологій навчання як традиційних, так і інноваційних - передбачено гармонійне поєднання різних форм роботи: лекційної, практичної, самостійної, різновидів консультацій, співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання в співпраці).

Подальші розвитки плануємо проводити у напрямі моделювання форм і методів навчання у площині означеної проблеми.

Література. 1. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с. 2. *Ігнатюк О. А.* Формування готовності майбутнього інженера до професійного самовдосконалення: теорія і практика: [монографія] / О.А. Ігнатюк. – Харків: НТУ “ХПІ”, 2009. – 432 с. 3. *Ігнатюк О.А.* Інтеграція форм, методів і умов формування педагогічної техніки як складової майстерності викладача у процесі підготовки докторів філософії в умовах технічного університету //Модифікація та наукові дослідження:парадигма інноваційного розвитку суспільства і технологій: II Міжнарод.наук.-практ.конф.:м.Київ, 25-26 січня 2019/ГО «Інститут інноваційної освіти»; Науково-практичний центр прикладної інформатики НАН України:збірник наук.праць. – Київ: ГО «Інститут інноваційної освіти»,2019. – С.34-37.

УДК 371.3

*Книш А. Є., Григоренк, А. О., Несен А. А.
м. Харків, Україна*

ОГЛЯД ВИКОРИСТАННЯ ТЕОРІЇ РОЗВ’ЯЗАННЯ ВИНАХІДНИЦЬКИХ ЗАВДАНЬ (ТРВЗ) В ПЕДАГОГІЦІ

Постановка проблеми. Дослідження теорії розв’язання винахідницьких завдань в педагогіці є актуальною темою, так як вона включає в себе багато позитивних та важливих аспектів для розвитку сучасної педагогіки. І.А. Зязюн неодноразово відмічав значущість винахідливості та партнерських відносин зі студентами в діяльності педагога [2]. Теорія розв’язання винахідницьких завдань об’єднує в собі ці важливі для педагогічної діяльності характеристики та в поєднанні з використанням сучасних технологічних засобів розкриває нові можливості для розвитку майбутніх фахівців.

Основна мета дослідження: проаналізувати основні положення теорії вирішення винахідницьких завдань (ТРВЗ) і розглянути більш широке поняття «систематична інновація».

Виклад основного матеріалу. ТРВЗ – це аббревіатура "теорії розв’язання винахідницьких завдань", міжнародної системи творчості,